

ОФИЦИАЛНО ИЗЯВЛЕНИЕ

на Асоциацията на българските търговци, производители, вносители и превозвачи на горива

Във връзка с извършваните проверки от контролни органи относно спазването на изискванията на чл. 15, ал. 4 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ), както и с оглед засиления обществен интерес към формирането на цените на горивата, **Асоциацията** счита за необходимо да изложи следното становище:

На база анализ на реални търговски данни, включително отчетни справки от фискални устройства, фактури за доставки на горива, разходи за транспорт и вложени добавки, както и сравнителни данни за цените на едро на територията на страната, се установява по безспорен начин, че увеличението на крайните продажни цени на горивата на дребно изостава спрямо увеличението на доставните цени. Данните сочат значително нарастване на цените на едро в кратък период от време – при бензин А-95 с около 0,27 евро/литър, при дизел – с около 0,49 евро/литър, както и при втечен петролен газ, което е пряк резултат от динамиката на международните пазари и настъпилите геополитически събития в началото на месец март 2026 г.

В същото време крайните продажни цени са коригирани в значително по-малка степен, като в редица случаи икономическите оператори осъществяват дейността си при минимални, а в определени хипотези и отрицателни маржове. Към доставната цена следва да бъдат добавени и съществени компоненти на себестойността, включително разходи за транспорт, задължителни добавки към горивата, разходи за труд, електроенергия, поддръжка, наеми и административно обслужване, които обективно формират крайната икономическа тежест на дейността.

В този контекст Асоциацията категорично заявява, че наблюдаваните ценови процеси нямат връзка с въвеждането на еврото в Република България, а са обусловени изцяло от външни икономически фактори и пазарна конюнктура.

Наред с това следва да се отчете, че към настоящия момент в сектора се наблюдава засилен институционален, обществен и политически натиск върху ценовата политика на търговците, което на практика води до ограничаване на възможността за формиране на икономически обоснована търговска надценка. Това поставя под съмнение устойчивостта на дейността, възможността за поддържане на обектите, качеството на предлаганите услуги и възнаграждението на заетите в сектора служители.

В тази връзка Асоциацията счита за необходимо да бъде поставен на експертно и институционално ниво въпросът за гарантиране на минимални условия за икономическа устойчивост на дейността в сектора. Налице са обективни данни за практики на реализация на горива на цени, които не покриват пълната им себестойност. Подобни практики, независимо от конкретните им причини, водят до изкривяване на конкурентната среда, поставят в неблагоприятно положение по-малките и независими участници на пазара и създават реални предпоставки за последваща пазарна концентрация и ограничаване на конкуренцията.

Ето защо следва да се обсъди възможността за въвеждане на обективно измерим праг на икономическа устойчивост, формиран на база реалните оперативни разходи в сектора, който да служи като ориентир при осъществяване на контрол от страна на компетентните органи, включително Комисията за защита на конкуренцията. Подобен подход не цели фиксиране на минимални цени или ограничаване на свободната стопанска инициатива, а гарантиране на условия за функциониране на пазара при справедливи и икономически обосновани параметри, особено в условията на кризи и висока пазарна волатилност.

В този контекст възникват и редица въпроси от съществен обществен интерес – относно механизма за компенсиране на натрупваните загуби и пропуснати ползи за икономическите оператори, както и относно ефективността на административния ресурс, ангажиран с масови проверки и процедури, които не винаги водят до реално подобряване на пазарната среда.

Асоциацията изразява уважение към дейността на контролните органи и тяхната роля за гарантиране на законността. Същевременно настояваме за балансиран, предвидим и икономически обоснован регулаторен подход, който да отчита реалните условия на пазара и да не води до изкривяване на конкуренцията или до поставяне на участниците в сектора в икономически неизгодно положение.

В условията на засилена международна несигурност и динамика на енергийните пазари, стабилността на сектора на горивата в България има стратегическо значение. Необходимо е съвместно усилие между държавата и бизнеса за гарантиране на сигурността на доставките, устойчивостта на икономическите оператори и защитата на потребителите.

Асоциацията остава отворена за диалог и сътрудничество с всички компетентни институции в търсене на устойчиви решения в интерес на обществото и икономиката.

**Асоциация на българските
търговци, производители,
вносители и превозвачи на
горива**